

۱- گزینہ صحیح دربارہ «عقد إجاره» چیست؟

- الف. عقد لازم است و تعقب بیع، مبطل آن است.
- ب. عقد لازم است و با هیچ چیز باطل نمی‌شود.
- ج. عقد لازم است و تقابیل از مبطلات آن است.
- د. عقد لازم است و فقط با مرگ باطل می‌شود.

۲- در فرض «وصیت به چند چیز که یکی از آنها واجب است» کدام عمل مقدم می‌شود؟

- الف. فقط روزه و حج
- ب. فقط واجبات مالی
- ج. فقط واجبات بدنی
- د. واجبات مالی و بدنی

۳- به نظر شهید ثانی رحمته اللہ علیہ کدام گزینہ در مورد «ازدواج پدر طفل شیرخوار» صحیح است؟

- الف. ینکح أبو المرتضع فی أولاد المرضعة ولادة.
- ب. ینکح أبو المرتضع فی أولاد المرضعة مطلقاً.
- ج. لا ینکح أبو المرتضع فی أولاد المرضعة ولادة.
- د. لا ینکح أبو المرتضع فی أولاد المرضعة رضاعاً.

۴- به نظر شهید اول رحمته اللہ علیہ در صورت اختلاف زوجین در «تسمیه مهر» و «تسلیم آن»، به ترتیب سخن کدام یک مقدم است؟

- الف. حلف الزوج - حلف الزوجة
- ب. حلف المنکر - حلفت الزوجة
- ج. حلفت الزوجة - حلف الزوج
- د. حلف الزوج - حلف المنکر

۵- اگر عین مغضوبه تلف شود به نظر «شهید اول» غاصب ضامن کدام قیمت است؟

- الف. قیمت يوم التلف
- ب. قیمت يوم الغصب
- ج. بالاترین قیمت از زمان غصب تا زمان رد
- د. بالاترین قیمت از زمان غصب تا زمان تلف

پاسخنامه				
د	●	ب	الف	۱
●	ج	ب	الف	۲
د	●	ب	الف	۳
د	ج	●	الف	۴
●	ج	ب	الف	۵

۶- ظهار و ایلاء را تعریف کنید؟

.....

۷- مراد از «شرط تنجیز» و «جواز تعلیق تصرف» در وکالت را بنویسید.

.....

۸- شهید ثانی علیه السلام معتقد است که «حق قصاص» و «حق شفعه»، یکی از شرایط متعلق وصیت را ندارند. آن شرط را بنویسید و انتفای آن از این دو حق را تبیین نمایید.

۹- اگر شخصی این گونه وصیت کند: «أعطوا زیداً مثل سهم أحد ورأئی»، به موصی له چه سهمی می دهند؟ چرا؟

۱۰- «لباء» را تعریف و حکم «اخذ اجرت» را «بنا بر وجوب ارضاع لباء توسط مادر» با دلیل بنویسید.

نمونه سوالات امتحانات نیمسال متفرکز «اداره سنجش معاونت آموزش حوزه های علمیه خواران»

نام کتاب: الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (جلد چهارم):

۱- به نظر شهید ثانی رحمته الله کدام مورد از شرایط «ملتقط» نیست؟

- الف. عقل
- ب. بلوغ
- ج. عدالت
- د. حریت

۲- حریم «چشمه» در هر یک از زمین‌های «سست و سفت» به ترتیب چند ذراع است؟

- الف. پانصد - پانصد
- ب. هزار - هزار
- ج. هزار - پانصد
- د. پانصد - هزار

۳- اگر صیاد، شکارش را با تیر بزند و سریع خود را به او برساند ولی حیوان از زخم تیر بمیرد نه ذبح صیاد؛ در چه صورتی گوشتش حلال نخواهد بود؟

- الف. لو ادركه الصياد و حياته مستقرة و اتسع الزمان للذبح.
- ب. لو ادركه الصياد ميتاً و الآلة للتذكية موجودة عند الصياد.
- ج. لو ادركه الصياد و حياته غير مستقرة و اتسع الزمان للذبح.
- د. لو ادركه الصياد ميتاً و الآلة للتذكية غير موجودة عند الصياد.

۴- کدام گزینه در مورد ارث زن و شوهر صحیح است؟

- الف. از ديه ارث می‌برند.
- ب. فقط قصاص را ارث می‌برند.
- ج. هم ديه و هم قصاص را ارث می‌برند.
- د. نه از ديه و نه از قصاص ارث نمی‌برند.

۵- به نظر شهید اول رحمته الله چه کسانی از ديهی جنین ارث می‌برند؟

- الف. المتقرب بالأم سبباً فقط
- ب. المتقرب بالأبوين مطلقاً
- ج. المتقرب بالأبوين نسباً فقط
- د. المتقرب بالأم نسباً أو سبباً

پاسخنامه				
د	●	ب	الف	۱
د	●	ب	الف	۲
د	ع	ب	●	۳
د	ع	ب	●	۴
د	ع	●	الف	۵

۶- فرق مانع و حاجب را بنویسید و موانع ارث را نام ببرید.

۷- چهار شرط از شرایط صید با سگ شکاری را بنویسید.

۸- دلیل «وجوب غسل» و «عدم وجوب غسل» در عبارت «يجب على الصياد غسل موضع عضّة الكلب و قال الشيخ: لا يجب.» را بنویسید.

۹- حکم ارث کافری که قبل از تقسیم ارث یا بعد از آن، اسلام بیاورد را در صورت تعدد ورث بنویسید.

۱۰- چرا در صورت مراجعه‌ی مجوس به دادگاه اسلامی، از «نسب فاسد» ارث می‌برند ولی از «سبب فاسد» ارث نمی‌برند؟

نمونه سوالات امتحانات نیمسال متفرکز «اداره سنجش معاونت آموزش حوزه های علمیه خواران»

نام کتاب: دروس التمهيدية في الفقه الاستدلالي (جلد دوم):

۱- دليل مصنف برای «اعتبار تنجيز در عقد بيع» چیست؟

- الف. انصراف أدلة الإيماء إلى العقود المتعارفة.
- ب. لزوم الاقتصار على القدر المتيقن و هو المنجز
- ج. عدم الدليل على ترتب الأثر على العقد المعلق.
- د. الاحتياط للتحفظ من مخالفة المشهور و الإجماع

۲- کدام گزینه در رابطه با «غناء» صحيح می باشد؟

- الف. يستثنى من حرمة الغناء الحداء
- ب. تعتبر في حرمة الغناء انضمام محرّم اليه
- ج. يعتبر في حرمة الغناء ان يكون من الكلام الباطل
- د. يستثنى من حرمة الغناء ما كان في الأعراس و إن اقترن به محرّم

۳- کدام گزینه در بحث «شرايط ضمان» صحيح است؟

- الف. يشترط عدم فلس الضامن فقط.
- ب. يشترط عدم فلس المضمون له.
- ج. لا يشترط عدم فلس المضمون له.
- د. يشترط عدم فلس الضامن و المضمون له.

۴- کدام گزینه از شرايط تحقق مضاربه نمی باشد؟

- الف. الايجاب من المالك والقبول من العامل بلفظ يدل عليهما.
- ب. تعيين الحصّة و عدم تردها.
- ج. ان يكون الاسترباح بالتجارة.
- د. ان يكون راس المال عيناً.

۵- به نظر مصنف دليل مشروعيت عقد سبق و رمایه کدام آیه است؟

- الف. «وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ»
- ب. «سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ»
- ج. «فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ»
- د. «وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ»

پاسخنامه				
الف	ب	ج	د	۱
د	ج	ب	الف	۲
د	ج	الف	ب	۳
د	ج	ب	الف	۴
د	ج	ب	الف	۵

۶- از جمله شرايط صحّت اجاره، اباحه منفعت است. دو دليل از ادله این شرط را توضیح دهید.

۷- در بحث قرض حکم صورتی را که «كان الدين موجلا و مات الدائن بقى الاجل على حاله» بیان نماید.

۸- سه فرق «طلاق خلع و مبارات» را بنویسید.

۹- اقوال در کفاره «حنث نذر» را نوشته و منشأ اختلاف آنها چیست؟

۱۰- با توجه به عبارت «الوقف تارة يكون متقوماً بثلاثة اطراف: الواقف و العين الموقوفة و الموقوف عليه و اخرى يكون متقوماً بطرفين» دو حالت وقف را با مثال تبیین کنید.

مؤسسه سوالات امتحانات نیمسال متون کز «اداره سنجش معاونت آموزش حوزه های علمیه خواران»

۱- کدام گزینه از شروط سماع دعوی مدعی نمی باشد؟

- الف. کون المدعی جازماً أو ظاناً فی دعواه لا شاکاً.
- ب. کون دعواه لنفسه او لمن له الولاية.
- ج. کون متعلق دعواه امرأ سائناً.
- د. کون المتعلق ذا اثر شرعی.

۲- در کدام مورد با «شهادت دو زن و قسم مدعی» تمام دعوی ثابت می شود؟

- الف. دعوی الدین علی المیت.
- ب. دعوی العین علی الحی.
- ج. النکاح و الذیة و الدین.
- د. الوصیة لشخص بمال.

۳- کدام گزینه در مورد «لقطه و مجهول المالک» صحیح است؟

- الف. هیچ لقطه‌ای مجهول المالک نیست.
- ب. بعضی از لقطه‌ها مجهول المالک نیستند.
- ج. بعضی از مجهول المالک‌ها لقطه نیستند.
- د. هر مجهول المالکی لقطه است.

۴- موش، میمون و ببر (به ترتیب) بنا بر نظر مصنف در کدام یک از عناوین حیوانات حرام گوشت داخل هستند؟

- الف. خبائث - سباع - سباع
- ب. نجسات - مسوخ - سباع
- ج. حشرات - مسوخ - سباع
- د. حشرات - مسوخ - مسوخ

۵- یک خواهر ابوینی اگر برادری نداشته باشد، مقدار ارث بالفرض او چه مقدار است؟

- الف. $\frac{1}{4}$ ب. $\frac{1}{45}$ ج. $\frac{1}{6}$ د. $\frac{1}{8}$

پاسخنامه				
د	ع	ب	●	۱
د	ع	●	الف	۲
د	●	ب	الف	۳
د	●	ب	الف	۴
د	ع	ب	●	۵

۶- فرق بین قاعده «حجیة الاقرار» و قاعده «من ملک شیئاً ملک الاقرار به» را ذکر نمائید.

۷- دلیل دو حکم مذکور در عبارت «إذا شک فی وجود الفلوس بینی علی الحرمة و إذا شک فی فلسیة الموجود بینی علی الحلیة» را بنویسید.

۸- انواع «ملکیت ثروت‌های طبیعی» و حکم هر یک را بنویسید.

۹- چهار شرط تحقق احسان در زن را بنویسید.

۱۰- در فرع «إذا أكره شخص غيره على قتل ثالث و توعده على المخالفة بالقتل فلا يجوز قتله للرواية و لولا ذلك لكان المناسب جواز القتل» چرا اگر روایت نداشتیم، قتل دیگری در فرض مسأله جایز بود؟

سؤالات امتحانات نیمسال متفرکز «اداره سنجش معاونت آموزش حوزه های علمیه خواران»

نام کتاب: مکاسب محرمة (جلد اول):

۱- معنای «حرمت اکتساب» چیست؟

- الف. حرمت اراده‌ی معاملات معاوضه‌ای
- ب. حرمت نقل و انتقال به قصد ترتب اثر
- ج. حرمت تصرف طرفین در ثمن و مثن
- د. حرمت اکل هر مالی در مقابل آن مبیع

۲- إذا أكره (أى ألجأ) شخصٌ غيره على المحرم ففعل المکره

- الف. علّة تامّة لوقوع الحرام فى الخارج.
- ج. مقتضى لوقوع الحرام فى الخارج
- ب. شرط لصدور الحرام
- د. من قبيل ایجاد الداعی

۳- حکم «اجاره دادن کشتی برای حمل خمر» چیست؟

- الف. تحرّم و تفسد.
- ب. لا تحرّم و تفسد.
- ج. تحرّم و لا تفسد.
- د. لا تحرّم و لا تفسد.

۴- کدام گزینه، در بیان فرق هدیه به قاضی و رشوه به او، و حکم آن دو، به نظر شیخ انصاری رحمته الله صحیح است؟

- الف. هدیه به طور مطلق حلال و رشوه به طور مطلق حرام است.
- ب. رشوه، بذل مال برای ایجاد محبت قاضی است و می‌تواند حلال باشد.
- ج. هدیه، بذل مال برای ایجاد محبت است و حرام نیست به خلاف رشوه.
- د. هدیه، بذل مال برای ایجاد محبت در راستای حکم به نفع باذل بوده و حرام می‌باشد.

۵- حکم «اللعب بالأت القمار مع الرهن» چیست؟

- الف. اللّعب حرامٌ و کذا العوض
- ب. اللّعب حرام دون العوض.
- ج. العوض یكون محرماً دون اللّعب.
- د. فى حرمة اللّعب و حرمة العوض إشکال.

پاسخنامه				
۱	الف	●	ج	د
۲	●	ب	ج	د
۳	●	ب	ج	د
۴	الف	ب	ج	●
۵	●	ب	ج	د

۶- به نظر مرحوم شیخ (ره) چه نسبتی بین «غناء» و «صوت لہوی» برقرار است؟

- الف. عموم من وجه
- ب. عموم مطلق
- ج. تساوی
- د. تباین

۷- به نظر مرحوم شیخ مراد از «مطرب» چیست؟

- الف. ما كان من شأنه الإطراب لو لا المانع.
- ب. ما كان مطرباً للمغنى و المستمع معاً.
- ج. ما كان مطرباً فعلاً بالنسبة إلى كل أحد.
- د. ما كان مشتملاً على ترجيع الصوت مطلقاً.

۸- به نظر مرحوم شیخ کدام گزینه بیانگر مدلول روایت «سامع الغيبة أحد المغتائبین» است؟

الف. السامع للغيبة كأنه متكلم بها.

ب. السامع لغيبة كقائل تلك الغيبة.

ج. إن جاز للسامع التكلم بغيبة، جاز سماعها.

د. لا يجوز سماع غيبة المتجاهر عند المغتاب دون المستمع.

۹- به نظر مرحوم شیخ روایت «لا سبق إلا في خف أو حافر أو نصل» در کدام معنا اظهر است؟

الف. فساد مراهنه در غير این موارد

ب. حرمت مراهنه در غير این موارد

ج. حرمت و فساد مراهنه در غير اینها

د. نفي جواز عقد در غير این سه مورد

۱۰- شیخ طوسی رحمته الله روایت «ثمن العذرة من السحت» را بر عذره انسان و روایت «لا بأس ببيع العذرة» را بر عذره بهائم حمل نموده است، توجیه شیخ انصاری رحمته الله برای چنین حملی چیست؟

۱۱- آیا به نظر مرحوم شیخ آیه شریفه «حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْمِيتَةُ وَالِدَمُ» (مانده: ۳) بر اصل حرمت انتفاع در نجس العین دلالت دارد؟ چرا؟

۱۲- فرق عدم منفعت ناشی از «خسّت شیء» و «قلت شیء» چیست؟ حکم مسأله را توضیح دهید؟

۱۳- با توجه به عبارت «الظاهر حرمة غيبة الصبي المميز المتأثر بالغيبة لو سمعها لعموم بعض الروايات الدالة على حرمة اغتياي الناس... مضافاً إلى إمكان الاستدلال بقوله تعالى: (و لا يغتب بعضكم بعضاً) و إن كان الخطاب للمكلفين.» دو دلیل بر حرمت غیبت صبی را بنویسید.

۱۴- به نظر مرحوم شیخ رحمته الله آیا بین روایت «رَجَّحَ بِالْقُرْآنِ صَوْتَك» و روایت «اقْرأوا القرآن بألحان العرب ... و سيجيء بعدى أقوام يرجعون ترجيح الغناء ... لا يجوز تراقبيهم، قلوبهم مقلوبة» تنافی وجود دارد؟ چرا؟

۱۵- با توجه به عبارت «ربما وجهه بعضُ بعمومات أدلة الإبكاء و الرثاء» دلیل قائلین به جواز غناء در مراثی را تبیین نموده و اشکال مرحوم شیخ بر آن را توضیح دهید.

۱/۵

۱۶- برخی معتقدند در صورت «الرهن على اللعب بغير آلات القمار» گرفتن مال به عنوان وفاء به عهد با رضایت باذل جایز بلکه مستحب است. با توجه به عبارت «ما ذكره من جواز أخذ الرهن بعنوان الوفاء بالعهد فلم أفهم معناه.» اشکال مرحوم شیخ بر این قول را با دلیل تبیین کنید.

۱

۱۷- مقتضای اصل، نسبت به «لزوم استغفار غیبت کننده» و «چگونگی خروج از حق غیبت شونده» بنا بر ثبوت حقی برای او، را بنویسید.

۱/۵

۱۸- با توجه به عبارت «الغيبة أن تقول في أخيك ما يكرهه مما هو فيه. و المراد بالوصول ما يكرهه ظهوره أو نفس الكلام الذي يذكر الشخص به.» تفاوت دو مبنای مذکور در تفسیر غیبت و مصادیق آن را بنویسید.

۲

نام کتاب: مکاسب محرمة (جلد دوم):

۱- توجیه و تفسیر امام صادق علیه السلام درباره‌ی این آیه که آیا یوسف مرتکب دروغ مصلحت شده است یا خیر؟ «أیتها العیر إنکم لسارقون»

- الف. حضرت یوسف صادق است چون آنها در کودکی یوسف را از پدر دزدیده بودند.
- ب. با تقدیر مضاف محذوف، سخن یوسف صادق خواهد بود (بمکن آن تکونوا).
- ج. این کار برای تأدیب برادرانش لازم بود و دروغ حساب نمی‌شود.
- د. منظور سرقت ناآگاهانه (صواع الملك) می‌باشد.

۲- به نظر مصنف «لهو» بر اساس کدام یک از تفسیرهای زیر حرام است؟

- الف. مطلق لعب و بازی بدون غرض عقلایی.
- ب. لعب هر چند با غرض عقلایی همراه باشد.
- ج. خصوص حرکاتی که از شدت فرح ناشی می‌شود.
- د. حرکاتی که غرض عقلایی ندارد و از قوای شهوی ناشی می‌شود.

۳- کدام گزینه در صورت «اکراه بر پذیرش ولایت حرام» صحیح است؟

- الف. هیچ حرامی که لازمه‌ی آن است، مباح نمی‌شود.
- ب. تمام محرّماتی که لازمه‌ی آن است، مباح می‌شود.
- ج. اکراه فقط اصل پذیرش ولایت جائز را مباح می‌کند.
- د. اصل ولایت و برخی محرّمات لازم آن مباح می‌شود.

۴- حکم «إضرار به مال دیگران برای حفظ نفس خود» چیست؟

- الف. لا يجوز مع الضمان.
- ب. يجوز مع الضمان.
- ج. يجوز بلا ضمان.
- د. لا يجوز مطلقاً.

۵- گزینه نادرست را در مورد الاکتساب بما يجب فعله علی الانسان مشخص کنید.

- الف. ان الواجب اذا كان عينياً تعینياً لا يجوز اخذ الاجرة عليه.
- ب. الواجب الكفائی لا يجوز الاستتجار عليه اذا علم كونه حقاً للغير.
- ج. ان الواجب اذا كان كفاً لا يجوز الاستتجار عليه مطلقاً.
- د. يجوز الاستتجار علی العبادات للمیت علی المشهور.

پاسخنامه				
د	ج	ب	الف	۱
د	الف	ب	ج	۲
الف	ج	ب	د	۳
د	ج	الف	ب	۴
د	الف	ب	ج	۵

۶- به نظر مرحوم شیخ آیا اخذ اجرت بر «تحمل شهادت» در صورت «وجوب کفائی» جایز است؟ چرا؟

- الف. بله، زیرا عمل مباحی می‌باشد.
- ب. بله، زیرا وجوب کفائی مانع است.
- ج. خیر، زیرا حق مشهود له است.
- د. خیر، زیرا قصد قربت معتبر است.

۷- به نظر مرحوم شیخ روایت «ما تری فی رجل یلی أعمال السلطان لیس له مکسب إلا من أعمالهم و أنا أمر به ... فیضیفنی و یحسن إلی ...؟ فقال لی: کُل و خذ منها فلک المهنأ و علیه الوزر.» بر چه مطلبی می‌تواند دلالت کند؟

- الف. حلّ صلب مال السلطان لکلّ من وقع فی یده
- ب. حلّ ما کان مشتبهاً محصوراً من أموال الظلمة
- ج. حلّ ما فی ید الجائر مع العلم إجمالاً بحرمة بعضه
- د. حلّ مال السلطان المحمول بحکم الغلبة إلی الخراج

۸- با توجه به حدیث امیر المؤمنین علیه السلام: «و لا یعدن احدکم صبیبه ثم لا یفی له، ان الکذب یهدی الی الفجور» وجه اطلاق کذب بر خلف وعده را توضیح دهید؟

۹- با توجه به عبارت «يمكن القول بالعفو شرعاً عن الكذب في الضرورة و إن قدر على التورية؛ لإطلاقات أدلة الترخيص في الحلف كاذباً لدفع الضرر و يستبعد تقييد هذه المطلقات، مع إمكان منع الاستبعاد» دلیل قائلین به عدم لزوم توریه در کذب ضروری و وجه منع استبعاد مذکور را بنویسید.

۱۰- به نظر شیخ علیه السلام آیا معونه‌ی ظالمین در کارهای غیر حرام، هم حرام است؟ چرا؟

۱۱- با توجه به عمومیت حدیث نفی اکراه چرا قتل مؤمن در صورت اکراه بر آن جایز نیست؟ توضیح دهید؟

۱۲- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

(الف) النجش:

(ب) الهجر:

(ج) النمیمة:

(د) الکهانة:

۱۳- چرا مشهور معتقدند در صورت اضطرار به کذب، قادر بر توریه باید توریه کند و حق دروغ گفتن ندارد؟ یک دلیل بنویسید.

۱

۱۴- با توجه به عبارت «و من هنا يعلم فساد الاستدلال بمنافاة ذلك للإخلاص في العمل؛ لانتقاضه طرداً و عكساً بالمندوب و الواجب التوصلی.» اشکال مرحوم شیخ بر استدلال مذکور برای «حرمت اخذ اجرت بر واجبات» را تبیین نمایید.

۱/۵

۱۵- با توجه به عبارت «إن الوجوب في هذه الأمور مشروطاً بالعوض.» استدلال مرحوم کاشف الغطاء بر «جواز اخذ اجرت بر واجباتی که اقامه‌ی نظام بر آن متوقف است» را تبیین کنید و اشکال مرحوم شیخ بر آن را بنویسید.

۱/۵

۱۶- به نظر مرحوم شیخ چرا در شبهه‌ی محصوره‌ای که تمام اطراف آن مبتلا به مکلف نیست، تصرف جایز است؟

۲

۱۷- چرا اگر شخصی می‌خواهد جایزه‌ای از سلطان بگیرد که علم تفصیلی به حرمت آن دارد، فقط می‌تواند به نیت برگرداندن به صاحبش آن جایزه را بگیرد؟

۱